

Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Doğa Hakları ve Çevre Politikaları Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri uyarınca Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 15/12/2023

Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Mikroplastik kirliliği tarım alanlarında giderek artan bir endişe kaynağı haline gelmiştir. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi tarafından yapılan ve kamuoyuna yansıyan araştırmada, Akdeniz, Ege ve Marmara bölgeleri incelenmiş ve toprak örneklerindeki mikroplastik miktarları tespit edilmiştir. 9 ilden alınan toprak örneklerinde 1 kilogram toprakta Akdeniz'de yaklaşık 300, Ege'de 180, Marmara'da ise 160 parça plastik bulunmuştur. Bu durum, tarım arazilerindeki mikroplastik kirliliğinin varlığını ve ciddiyetini göstermektedir. Daha önce Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nden bazı bilim insanları da Çukurova'da örtü altı yetiştiriciliği yapılan alanlarda hem sera plastiklerinin hem de damlama sulama borularının tek kullanımlık olmasından kaynaklı olarak sadece bu iki kaynaktan dolayı 1 kg toprakta 40'a yakın mikroplastik kalıntısı olduğunu bildirmişlerdir.

Mikroplastikler, çeşitli kaynaklardan (plastik atıkların parçalanması, sulama, tarım ve endüstriyel faaliyetlerden kaynaklanan kirlilik, vs.) topraklara karışabilmektedir. Toprakta biriken bu plastik parçacıkları, kök aracılığıyla bitkilere geçerek insanların gıda tüketimi yoluyla plastiklere maruz kalma riskini artırmaktadır. Böylelikle, gıda güvenliği konusunda tehlike oluşmakta ve halk sağlığı açısından endişe verici bir durum ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca, mikroplastik kirliliği, bitkilerin sağlığını ve büyümesini de olumsuz etkilemektedir. Bitkilerin köklerinde birikerek su ve besin emilimini engellemekte, bu durum da tarımsal verimi düşürebilmektedir. Yukarıda bahsedilen araştırmayı yapan uzmanlar tarafından mikroplastiklerin toprak canlıları üzerindeki etkilerinin uzun vadede tarımsal verimi düşürebileceği de vurgulanmaktadır. Söz konusu nedenlerle, tarım arazilerindeki mikroplastik kirliliğinin kontrol altına alınması ve azaltılması önemlidir.

Bu bağlamda,

1. Bakanlığınız tarafından 2002 yılından günümüze kadar tarım arazilerindeki mikroplastik kirliliği konusunda yapılan araştırmaların sayısı kaçtır? Bu araştırmaların yıllara göre risk analiz sonuçları nelerdir?
2. Yapılan araştırmalarda kirliliğin tarımsal üretim ve toprak verimliliği üzerindeki etkileri hakkında elde edilen bulgular nelerdir? Mikroplastiklerin tarımsal verimliliği düşürme ihtimaline karşı hangi tedbirlerin alınması planlanmaktadır?
3. Tarımsal ürünler aracılığıyla insanlara geçen mikroplastiklerin tüketici sağlığı üzerindeki potansiyel riskleri hakkında yapılan değerlendirmelere ilişkin hangi tedbirlerin alınması planlanmaktadır?
4. Mikroplastığın besin zincirindeki dolaşımından kaynaklı olarak topraktan sofraya uzanan riskin uzun vadedeki etkilerinin analizi yapılmakta mıdır?
5. Tarım sektöründe mikroplastik kirliliğini azaltmak veya önlemek için hangi politika ve stratejiler uygulanmaktadır? Bu politikaların ve stratejilerin başlıca unsurları nelerdir?
6. Mikroplastiklerin tarımsal sulama aracılığıyla da toprağa karıştığı göz önünde bulundurulacak olursa, sulama öncesine ilişkin herhangi bir denetleme mekanizması izlenmekte midir?
7. Tarımsal alanlarda kullanılan gübreleme amaçlı atık su arıtma çamuru ve sulama amaçlı atık su arıtma tesisi çıkış sularının içeriğindeki mikroplastiklerin miktarına ve bunların yaratacağı etkiye dair bakanlığınızın yaptığı bir çalışması var mıdır?
8. Tarımsal topraklardaki mikroplastik kaynaklarından biri olan, malç ya da alçak tünel sera örtü plastikleri ve tek kullanımlık damlama sulama borularının kullanımının kontrolüne dair bakanlığınızın bir planı var mıdır?
9. Tarımsal üretimde kullanılan pestisitlerin plastik ambalajlarının da mikroplastik kaynağı ve tehlikeli atık olduğu düşünüldüğünde, bu ambalajların yönetimi ve düzenli olarak toplanmasına dair bakanlığınızın ülke çapında yaptığı bir çalışma var mıdır?
10. Çiftçilerin tarım uygulamalarında mikroplastığın yayılmasını önlemelerini sağlayacak adımlardan biri de plastiğe ikame olarak sağlanacak malzeme ve teçhizat tedariki olacaktır. Bakanlığınız tarafından, tarım sektöründe kullanılan plastiklere karşın yeni nesil tarım teknolojileri geliştirilmesine yönelik çalışmalar bulunmakta mıdır?
11. Çiftçilere mikroplastiklerin topraktaki varlığı ve tarımsal üretim süreçleri üzerindeki olası zararları konusunda farkındalık kazandırmak için nasıl bir eğitim, bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışması yapılmaktadır?